

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 marca 2020 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS oraz ustawy z dnia 9 stycznia 2020 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, dokonał waloryzacji emerytury J. M. od dnia 1 marca 2020 r. Po waloryzacji emerytura wyniosła miesięcznie 1 174,96 zł.

/decyzja k.2 akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji złożył pełnomocnik J. M.. W treści odwołania zarzucono Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych naruszenie art.5 ust.1 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw oraz wskazano, że należna J. M. emerytura powinna zostać zwiększona o kwotę nie mniejszą niż 70 zł. Pełnomocnik J. M. wniósł o: zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie waloryzacji emerytury J. M. o kwotę nie mniejszą niż 70 zł, po dokonaniu proporcjonalnego podziału emerytury przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych; zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 29,61 zł za dany miesiąc od 7-go dnia każdego miesiąca, poczynając od 7 marca 2020 r. do dnia zapłaty; zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/odwołanie k.2 – 6/

W odpowiedzi na odwołanie, pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.9 – 9 odwrót/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. M. urodził się (...) Wnioskodawca na stałe zamieszkuje w Hiszpanii i pobiera świadczenie ustalone z polskich i zagranicznych okresów ubezpieczenia – emeryturę proporcjonalną.

/okoliczności bezsporne/

Skarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał waloryzacji przysługującego wnioskodawcy świadczenia w ten sposób, że podwyższył teoretyczną kwotę przysługującego na dzień 29 lutego 2020 r. świadczenia tj. 2 930,04 zł o wskaźnik waloryzacji emerytur i rent o wartości 103,56%. Następnie tak zwaloryzowaną kwotę teoretyczną pomnożono przez wskaźnik proratyacji ($3\ 034,35 \times 206/532$), co dało określoną w treści decyzji kwotę 1 174,96 zł (przed waloryzacją kwota należnego wnioskodawcy świadczenia wynosiła 1 134,57 zł).

/decyzja k.2 akt ZUS, pismo procesowe k.86, k.90/

Wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. wyniósł 103,56%.

/Komunikat Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lutego 2020 r. – M.P. z 2020 r. poz. 177/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych zarówno w aktach sprawy jak i w aktach organu rentowego.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Na wstępie należy podnieść, że w niniejszym postępowaniu Sąd rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148¹ kpc, zgodnie z którym Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, między innymi w sytuacji, gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, sąd uzna - mając na względzie całokształt

przyczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy.

W rozpoznawanej sprawie strony nie wnosiły o rozpoznanie sprawy na rozprawie, a złożone dotychczas pisma procesowe i brak wniosków dowodowych, po pouczeniu o możliwości ich zgłaszania dawały podstawę do przyjęcia, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przypadku, gdy głosy stron miałyby się ograniczyć tylko do powtórzenia argumentacji zawartej w pismach procesowych, to wyznaczanie rozprawy tylko w tym celu nie wydaje się uzasadnione./tak wyrok SA w Gdańsku z dnia 26.06.2018, III AUa 1815/17/. Sprawa nie miała charakteru wielowątkowego, wymagającego wyjaśnienia twierdzeń stron oraz odniesienia się do złożonych wniosków dowodowych. Sprawa w świetle stanowisk stron i zebranych dokumentów nie budziła żadnych wątpliwości./por. wyrok SA w Warszawie z dnia 26.04.2018, VI ACa 1694/17/

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art.88 ust.1-4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 53) waloryzacja emerytur i rent dokonywana jest corocznie od dnia 1 marca i polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. Waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji.

Stosownie do treści art.89 ust.1 ww. ustawy wskaźnik waloryzacji to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. W myśl art.89 ust.2 ww. ustawy wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych, o którym mowa w ust.1, jest średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli jest on wyższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Wskaźnik waloryzacji ogłasza Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze komunikatu.

Zgodnie z Komunikatem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lutego 2020 r. wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. wyniósł 103,56.

Ustawodawca przewidział waloryzację świadczeń emerytalno – rentowych dokonywaną procentowo z wykorzystaniem określonego wskaźnika, mnożąc przez wskaźnik waloryzacji kwotę świadczenia i podstawę jego wymiaru. Niemniej jednak zgodnie z treścią art.5 ust.1 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 252) w 2020 r. waloryzacja od dnia 1 marca polega na podwyższeniu kwoty świadczenia w wysokości przysługującej w dniu 29 lutego 2020 r. , wskaźnikiem waloryzacji, ustalonym zgodnie z art.89, o której mowa w art.1 tj. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych , nie mniej niż o kwotę 70 zł.

W tym miejscu wskazać należy, że przy ustalaniu wysokości emerytury proporcjonalnej ustala się teoretyczną kwotę świadczenia, a następnie kwotę rzeczywistą. Teoretyczna wysokość świadczenia jest równa temu, o co ubezpieczony mógłby się ubiegać, gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia, ukończone z uwzględnieniem ustawodawstw pozostałych państw, zostały ukończone na podstawie ustawodawstwa, które jest stosowane w dniu przyznania świadczenia. Następnie ZUS winien ustalić rzeczywistą kwotę świadczenia proporcjonalnego, stosując do kwoty teoretycznej stosunek długości ukończonych okresów ubezpieczenia do całkowitej długości okresów ubezpieczenia, ukończonych na podstawie wszystkich państw wg art. 52 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady /WE/' nr (...) z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego /DZ.U.U.E.L.2004.166.1/.

Zdaniem Sądu dokonane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyliczenia zwaloryzowanego świadczenia wnioskodawcy okazały się błędne, gdyż organ rentowy nie powinien z całą pewnością dokonywać waloryzacji na poziomie teoretycznej kwoty świadczenia przysługującego na dzień 29 lutego 2020 r. W ocenie Sądu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien zatem uprzednio zastosować proporcję i dopiero tak ustalona kwota winna podlegać waloryzacji zgodnie z art 5 ust.1 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw oraz art. 89 ust.6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którymi w 2020 r. waloryzacja od dnia 1 marca 2020 r. polega na podwyższeniu kwoty świadczenia w wysokości przysługującej w dniu 29 lutego 2020 r. wskaźnikiem waloryzacji 103,56% - nie mniej niż o kwotę 70 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

W punkcie 2 wyroku, Sąd przekazał do ZUS roszczenie o wypłatę odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 29,61 – celem rozpoznania i wydania decyzji, bowiem zaskarżona decyzja odnosi się wyłącznie do wysokości i zasady waloryzacji. Należy zauważyć, iż tak sprecyzowane roszczenie o zasądzenie odsetek nie było przedmiotem rozpoznania organu rentowego. Zgodnie z dyspozycją art. 476 § 2 kpc w związku z art. 2 kpc przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych dotyczących ubezpieczenia społecznego i kategorii spraw wymienionych w pkt 1-5 § 2 art. 476 kpc. Na obecnym etapie postępowania, wobec braku decyzji organu rentowego w zakresie roszczenia wnioskodawcy co do odsetek, zachodzi czasowa niedopuszczalność drogi sądowej, a właściwym do rozpoznania roszczeń pozostaje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, od decyzji którego będzie przysługiwać skarżącej prawo wniesienia odwołania do Sądu zgodnie z powołanymi przepisami.

Z uwagi na powyższe tj. na czasową niedopuszczalność drogi sądowej Sąd, na podstawie art. 199 § 1 punkt 1 kpc w związku z art. 464 § 1 kpc orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz J. M. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił zgodnie z § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U z 2015 r. poz. 1800 z późn. zm.).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego wraz z aktami rentowymi oraz pouczeniem, iż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyroku z uzasadnieniem przysługuje mu prawo złożenia apelacji do tutejszego Sądu Okręgowego w Łodzi, które rozpoznaje Sąd Apelacyjny w Łodzi

S.B.